

***PLAN XERAL DE
ATENCIÓN Á
DIVERSIDADE***

CEIP VIRXE DE COVADONGA

CURSO 22-23

ÍNDICE

ÍNDICE.....	2
1. INTRODUCCIÓN.....	3
2. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.....	4
3. MARCO LEXISLATIVO.....	6
4. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DAS NECESIDADES.....	8
4.1. INSTRUMENTOS PARA A DETECCIÓN DE NECESIDADES.....	13
5. OBXECTIVOS.....	14
6. ACTUACIÓNS, MEDIDAS E/OU PROGRAMAS PARA A ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	16
6.1. MEDIDAS ORDINARIAS.....	16
6.2. MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.....	17
7. DETERMINACIÓN DOS CRITERIOS PARA A ORGANIZACIÓN E DISTRIBUCIÓN DOS RECURSOS E APLICACIÓN DAS MEDIDAS PROPOSTAS.....	18
8. ACTUACIÓNS DOS DISTINTOS PROFESIONAIS EN RELACIÓN COAS MEDIDAS DESEÑADAS PARA O CENTRO.....	19
9. COORDINACIÓN E COLABORACIÓN INTERNOS E ENTRE AS ETAPAS DE E.INFANTIL- E.PRIMARIA E E.PRIMARIA-E. SECUNDARIA.....	30
9.1. COORDINACIÓN ENTRE EDUCACIÓN PRIMARIA E EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA.....	31
9.2. COORDINACIÓN ENTRE EDUCACIÓN INFANTIL E EDUCACIÓN PRIMARIA.....	31
9.3. COORDINACIÓN DENTRO DE CADA ETAPA (EI E EP).....	33
10. CANLES DE COLABORACIÓN COS PAIS E COS DIFERENTES SERVIZOS EXTERNOS AO CENTRO.....	33
10.1. COMUNICACIÓN INTERNA.....	33
10.2. COMUNICACIÓN EXTERNA.....	33
11. PROTOCOLO PARA A SOLICITUDE E/OU AUTORIZACIÓN DAS MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.....	34
12. PROCESO DE SEGUIMENTO. AVALIACIÓN E MEMORIA.....	36
13. ANEXOS.....	37
MODELO: CONFORMIDADE DO PAI, NAI OU TITOR PARA QUE O ALUMNO RECIBA APOIO NO CENTRO EDUCATIVO.....	37
MODELO: AUTORIZACIÓN DAS FAMILIAS OU TITORES LEGAIS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN PSICOPEDAGÓXICA.....	38

MODELO: AUTORIZACIÓN DA FAMILIA PARA A ADAPTACIÓN CURRICULAR.....	39
MODELO: FOLLA DE PETICIÓN PARA A VALORACIÓN DIAGNÓSTICA DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN	40
MODELO: INFORME AVALIACIÓN ESPECIALISTAS PT/AL.....	45

1. INTRODUCCIÓN

Tras uns anos complicados de restriccións debido ao COVID, que tiveron uns efectos importantes a nivel psicosocial co noso alumnado, tívose en conta este aspecto na execución do PXAD, priorizando os aspectos emocionais coa necesaria formación do profesorado para que o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado non se vise afectado en ningunha circunstancia excepcional.

Polo tanto partimos en que todos os nenos/as son diferentes. Cada neno/a é singular e, en consecuencia, así debe ser considerado á hora de planificar e poñer en marcha o proceso de ensino-aprendizaxe. Educar na diversidade conleva asumir esta e desenvolver o seu papel enriquecedor: ensinar a cada alumno/a segundo as súas características, establecer os mecanismos e usar os recursos que permitan o acceso ao currículo á totalidade do alumnado, dar as respostas educativas que compensen as desigualdades derivadas das circunstancias individuais, pensar nun currículo aberto, recoñecer e valorar as distintas culturas e orixes, implicar a toda a comunidade, poñer a disposición do alumnado todos os medios posibles, rexerse polos principios de inclusión e normalización.

En consecuencia, a atención á diversidade debe contemplar actuacións para a totalidade do alumnado, non só para aquel con necesidades específicas de apoio educativo, e debe establecer criterios para os apoios e actuacións educativas, tendo en consideración a dotación de recursos. Segundo o artigo 10 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (DOG, 21/12/2012), “o Plan Xeral de Atención á Diversidade é o documento en que se articula a atención á diversidade a que se refire o artigo 121.2 da Lei orgánica 2/2006,

do 3 de maio, de educación. Neste plan concretaranse todas as actuacións e medidas de atención á diversidade que un centro educativo diseña e desenvolve para adecuar a resposta educativa ás necesidades da totalidade do seu alumnado”.

Así, no Plan Xeral de Atención á Diversidade, de aquí en diante PXAD, refírense as liñas xerais que enmarcan a atención á diversidade e a adecuación da resposta educativa ás necesidades da totalidade do alumnado do centro.

Ao comezo de cada curso escolar, o Departamento de Orientación elaborará a proposta da concreción anual deste Plan, coas distintas actuacións e medidas concretas, que debe formar parte da programación xeral anual, de conformidade coas necesidades do centro e os recursos dos que se dispoña (artigo 11.4 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro).

Conforme ao artigo 13.2 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, “ao final de cada curso, dacordo cos datos do proceso de seguimento e avaliación, o Departamento de Orientación de cada centro elaborará a correspondente memoria do Plan Xeral de Atención á Diversidade, e establecerá, de ser o caso, as pertinentes propostas de mellora.

Esta memoria incorporárase á memoria do Departamento de Orientación e, en consecuencia, á memoria anual do centro.”O equipo directivo será o responsable do desenvolvemento, seguimento e avaliación do Plan Xeral de Atención á Diversidade.

2. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO

O CEIP Virxe de Covadonga, está situado nun barrio da periferia de Ourense, chamado Guizamonde. Zona deprimida economicamente, con escaseza de traballo e actividades culturais. Todo isto inflúe negativamente nalgúns nenos/as que asisten a este centro, amosando dificultades no desenvolvemento das súas aprendizaxes e relacións sociais.

Este centro, conta cun anexo no barrio de Eiroás, onde as familias teñen un mellor nivel socioeconómico. Sen embargo, están aumentando as dificultades na aprendizaxe, sobre todo, nos nenos/as inmigrantes e de minorías étnicas.

O edificio emprazado no barrio de Guizamonde, está formado por unha unidade de educación infantil e 2 de educación primaria, estando agrupados os nenos de 4º, 5º e 6º de EI, os nenos de 1º, 2º e 3º de EP e os nenos de 4º, 5º e 6º de EP.

O edificio situado no barrio de Eiroás, conta con tres unidades de educación infantil e seis de primaria, cada nivel nunha aula.

No tocante a recursos humanos, o CEIP Virxe de Covadonga conta con:

- 5 profesoras de Educación Infantil.
- 8 profesores/as de Educación Primaria.
- 2 profesoras de Lingua Estranxeira (inglés).
- 1 profesora de Educación Física.
- 1 profesora de Música.
- 3 profesoras de Pedagogía Terapéutica, 1 a tempo completo, 1 con funcións de dirección e outra especialista con atención preferente para alumno NEE con funcións de xefatura de estudos.
- 1 profesora de Audición e Linguaxe compartida co IES Julio Prieto Nespereira
- 1 profesora de Relixión compartida co Ceip “A Ponte”
- 1 Orientadora compartida co Ceip “Ramón Otero Pedrayo” de Amoeiro.
- 1 profesora do programa PROA + 2022-23

No centro están matriculados ao redor de 129 nenos e nenas.

Ademais, o Departamento de Orientación ten adscrito ao CEIP Plurilingüe Ramón Otero Pedraio, situado a 16 km de Ourense, en Amoeiro. Esta zona é unha zona onde as familias

teñen un nivel socioeconómico medio e dispoñen dunha gran oferta de actividades culturais; todo isto inflúe na mellora do nivel académico que presenta o alumnado e nas relacións sociais.

O centro conta con 2 unidades de educación infantil (unha para 4º-5º de EI e outra para 6º de EI) e unidades de educación primaria (1º, 2º de EP e estando agrupados 3º e 4º e despois 5º e 6º de EP independentemente).

No que respecta aos recursos humanos o CEIP Plurilingüe Ramón Otero Pedraio conta con:

- 2 profesoras de Educación Infantil. 1 exerce funcións de secretaria
- 4 profesores/as de Educación Primaria (Entre os que se atopan os especialistas de música e educación física)
- 1 profesora de Filoloxía Inglesa. proa media xornada 3 días
- 1 profesora con funcións de dirección e completa horario
- 2 profesoras de Pedagogía Terapéutica a tempo completo. 1 P.T afín A.L e 1 P. T como atención preferente para alumna NEE
- 1 profesoras de Relixión (compartida, con 2 días de asistencia ao centro)
- 1 Orientadora (compartida, con 1 día de asistencia ao centro).
- 1 profesora do programa PROA + 2022-23 con 3 días de asistencia a centro.

O número de alumnas e alumnos que asiste ao centro é de 74.

Por último sinalar que tanto o CEIP Virxe de Covadonga como o CEIP Plurilingüe Ramón Otero Pedraio están adscritos ao IES Julio Prieto Nespereira.

3. MARCO LEXISLATIVO

O PXAD aséntase fundamentalmente na seguinte normativa legal:

- Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de educación.
- *Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.*
- *Decreto 120/1998 do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Orde do 24 de xullo de 1998, pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo decreto anterior.*
- *Orde do 8 de setembro do 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011 do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio de educación.*
- *Decreto 330/2009 do 4 de xuño de 2009 pola que se establece o currículo da educación Infantil*
- *Decreto 150/2022 do 8 de setembro polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Decreto 155/2022, de 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Real Decreto 984/221, do 16 de novembro, polo que se regula a avaliación, promoción e titulación na educación primaria, así como na educación secundaria, bacharelato e formación profesional.*
- *Orde do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación do ensino de primaria , secundaria e bacharelato no sistema educativo de Galicia*
- *Orde do 25 de xuño de 2009 pola que se regula a implantación, desenvolvemento e avaliación do segundo ciclo de educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.*

- *Orde 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxetividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación de calificacións obtidas e decisións de promoción e obtención de título académico que corresponda a educación infantil, primaria, secundaria e bacharelato.*

4. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DAS NECESIDADES

Segundo o actual decreto de atención á diversidade, Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes de Galicia, enténdese por alumnado con necesidade específica de apoio educativo (NEAE) aquel que requira, de forma temporal ou permanente, apoios ou provisións educativas diferentes ás ordinarias por presentar necesidades educativas especiais (NEE), por dificultades específicas de aprendizaxe, por altas capacidades intelectuais (AACC), por incorporarse tardiamente ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar (absentismo, abandono escolar temperán e desescolarización, de atención educativa hospitalaria e domiciliaria, menor sometido a medidas de responsabilidade penal, alumnado sometido a medidas de protección e tutela, alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar, alumnado pertencente a familias itinerantes, alumnado procedente do estranxeiro, mozas embarazadas. . .)

Neste sentido a actual Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro que modifica a LOE (LOMLOE) amplía máis este grupo incluíndo a quen presenta trastorno de atención e aprendizaxe, trastorno madurativo, trastorno no desenvolvemento da linguaxe e da comunicación, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe e por atoparse en situación de vulnerabilidade socieducativa, ampliación xa establecida no art. 6 da Orde do 8 de setembro de 2021 que desenvolve o D. 229/2011.

Á hora de falar de necesidades do alumnado podemos facer referencia a necesidades metodolóxicas, pedagóxicas, sociais ou doutro tipo e que se dan nun momento puntual da escolaridade, que non requiren máis que pequenos cambios a nivel organizativo e/ou

metodolóxico, etc. Pero haberá tamén un tipo de alumnado que presente necesidades educativas especiais, que requirirán, por un período da súa escolarización ou ó longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas de discapacidade ou trastornos graves da conduta.

Para que este alumnado poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu adecuado progreso.

De cara a identificar e valorar necesidades do alumnado é fundamental realizar actuacións que posibiliten a obtención de información que poida ser relevante para a organización do traballo cun alumno. Para elo hai que ter en conta aspectos como:

IDENTIFICACIÓN TEMPERÁ: A identificación temperá (art 33.1, D. 229) das necesidades educativas do alumnado, a súa valoración e a resposta educativa procedente constitúen procesos necesarios para adecuar as medidas e recursos educativos á diversidade.

As familias ou titores legais do alumnado deberán ser informados dos procedementos para a detección temperá das necesidades educativas do alumnado e dos resultados desa identificación e valoración, así como, de ser o caso, da aplicación das actuacións e medidas de atención á diversidade que se consideren oportunas.

A hora de identificar necesidades hai que facer mención a:

- Alumnado de nova incorporación: Estableceranse distintas pautas de actuación en función das características do alumnado (ás súas circunstancias, coñecementos, idade e historial académico, relixión, cultura. . .). Dentro deste apartado haberá que distinguir entre os seguintes tipos de alumnos:
- Alumnos de 4º de Educación infantil: Durante o mes de setembro os alumnos que inician a súa escolaridade terán un período de adaptación progresivo, para irse adaptando ó novo entorno, ós compañeiros, ós mestres, espazos (aula, patio, baños).

- Alumnado estranxeiro: No caso de alumnado procedente do estranxeiro ou doutra comunidade autónoma hai que valorar unha serie de apartados, para poder responder as súas necesidades educativas, sociais e culturais. Hai que determinar distintos apartados:
- Descoñecemento das dúas linguas oficiais galega e castelá: Cando presenten graves carencias na lingua galega e/ou na lingua castelá recibirán unha atención específica simultánea á escolarización nos grupos ordinarios.
- Desfase curricular de dous cursos ou máis, con respecto ó que lle correspondería pola súa idade: Os que presenten un desfase no seu nivel de competencia curricular de dous ou máis anos, poderán ser escolarizados nun ou en dous cursos inferiores ao que lles correspondería por idade, sempre que a dita escolarización lles permita completar a etapa nos límites de idade establecidos con carácter xeral, adoptándose as medidas de reforzo educativo máis adecuadas para facilitar a súa integración escolar e a recuperación do desfase curricular e para que lles permitan continuar con aproveitamento os seus estudos.
- Presentar graves dificultades de adaptación ó medio escolar debidas a razóns sociais ou culturais

AVALIACIÓN INICIAL: (art. 33.2, D 229) Constitúe un factor preventivo por excelencia na atención á diversidade, en xeral, e na atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo, en particular.

O profesorado de área/materia realizará a avaliación da competencia curricular, unha avaliación inicial que determinará o nivel do alumno de cara a tomar decisións e ver se presenta dificultades respecto ó grupo de referencia, ou se o seu nivel está dentro da media para o grupo e curso, ou incluso se está por riba do grupo.

Dita avaliación inicial será o punto de referencia para a toma de decisións relativas ó desenvolvemento do currículo, así como para adoptar aquelas medidas de apoio, reforzo e recuperación que se consideren oportunas para cada alumno.

Esta valoración inicial poderase completar cunha avaliación psicopedagóxica por parte do Departamento de Orientación do centro, se fose necesario, para obter mais información sobre o alumno e as súas capacidades, intereses, personalidade, etc .

AVALIACIÓN PSICOPEDAGÓXICA: (art 13 , Orde 8 de setembro) A avaliación psicopedagóxica é un proceso sistematizado de recollida, análise e valoración da información relevante do alumnado, do seu contexto escolar, do contorno familiar e dos distintos elementos que interveñen no proceso de ensino e aprendizaxe. Terá por finalidade identificar as necesidades educativas que poida presentar o alumnado e poder fundamentar as correspondentes propostas e decisións.

A avaliación psicopedagóxica é competencia e responsabilidade da xefatura do Departamento de Orientación, coa colaboración, de ser o caso, dos equipos de orientación específicos.

Haberá determinados cursos (2º e 4º de Educación Primaria) onde se poderán realizar probas psicopedagóxicas de forma colectiva para facilitarlle os datos obtidos ó titor/a e profesorado implicado, de maneira que poidan ter mais datos de cara os procesos de avaliación e a adaptación de medidas.

Se fose necesario solicitarase a intervención do Equipo específico cando se necesite unha valoración externa de especialistas (en conduta, altas capacidades, asistencia social, discapacidade motórica, física, sensorial, na linguaxe. . .), así como pautas de traballo para a aula e/ ou para a casa.

INFORME PSICOPEDAGÓXICO: (art 16, Orde 8 de setembro de 2021) A identificación temperá das necesidades educativas do alumnado, a súa valoración e a resposta educativa procedente constitúen procesos necesarios para adecuar as medidas e recursos educativos á diversidade. Os resultados e conclusións da avaliación psicopedagóxica recolleranse nun

informe psicopedagógico no cal deberán figurar a situación evolutiva e educativa do alumno, a concreción das súas necesidades educativas, as orientacións curriculares, a proposta de escolarización, a determinación das axudas necesarias, o procedemento para a revisión e/ou actualización do informe e cantas outras orientacións se consideren oportunas. Este informe xuntarase á documentación que conforma o expediente escolar do alumno.

As familias ou titores legais do alumnado deberán ser informados dos resultados das avaliacións psicopedagóxicas e das medidas propostas, e terán dereito a obter copia do informe psicopedagógico.

DITAME DE ESCOLARIZACIÓN: (art. 34 da Orde do 8 de setembro de 2021) Consiste nun informe persoal dun alumno elaborado Equipo de Orientación Específico coa colaboración do Departamento de Orientación, no cal se recollerán, conclusións da avaliación psicopedagóxica, orientacións sobre a proposta curricular adecuada así como os recursos persoais e materiais necesarios, proposta de escolarización, opinión das familias ou titores legais do alumnado respecto desa proposta.

O ditame de escolarización para o alumnado con Necesidade Específica de Apoio Educativo realizarase, no caso de que se consideren necesarios recursos extraordinarios de atención educativa ou ben unha modalidade de escolarización distinta da ordinaria, nas seguintes situacións:

- Alumnado de nova incorporación ao sistema educativo
- Cando comeza un novo tipo de ensinanzas.
- Cando se propón un cambio na súa modalidade de escolarización.
- Outras situacións de carácter excepcional.

INTERVENCIÓN: A hora de dar resposta ás necesidades do alumnado estableceranse unha serie de actuacións xerais ou mais específicas.

Como medidas mas xerais na aula lévanse a práctica, a través das Programacións de Área e as Programacións de Aula, tódalas decisións relativas á adecuación do currículo á diversidade de capacidades, intereses e motivacións dos alumnos.

Cos datos obtidos das avaliacións iniciais e doutros procedementos de obtención de información verase a necesidade ou non de aplicar medidas de atención á diversidade de carácter ordinario ou extraordinario. Cando o progreso dun alumno nunha materia non sexa o adecuado, determinaranse as medidas de atención á diversidade que procedan. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades e estarán dirixidas a favorecer a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo.

4.1. INSTRUMENTOS PARA A DETECCIÓN DE NECESIDADES

Para desenvolver as diferentes fases de detección vistas neste epígrafe poderase recorrer a multitude de instrumentos, algúns deles de tipo específico e que son máis propios do proceso de avaliación psicopedagóxica e outros de tipo máis xeral. Entre estes últimos destan os seguintes:

ENTREVISTA Á FAMILIA: A familia do alumno é unha fonte de información importante, xa que, tanto as dificultades que un alumno pode presentar nun determinado momento, como as posibles axudas que se lle poden prestar poden estar fora do ámbito escolar. Cobran especial importancia:

- Entrevista o inicio da escolaridade, en E. Infantil, co modelo recollido no Plan de Acollida de E. Infantil. Non debemos esquecer que cando o neno comeza a súa escolaridade os pais son a única forma de obter información de dito alumno.
- Entrevistas nos cambios de profesor-titor/a.
- Entrevistas con algún cambio no ámbito familiar, ou se a familia detecta algún problema que pasa desapercibido na escola.

REVISIÓN DE EXPEDIENTES E HISTORIAL ACADÉMICO: Ao inicio do curso o profesor/titor recabará información da historia escolar (posibles adaptacións que tivese, problemas de aprendizaxe en cursos anteriores,...), estilo de aprendizaxe, rendemento académico, de cada un dos alumnos.

SESIÓN DE AVALIACIÓNS TRIMESTRAIS: Posta en común de todo o profesorado que imparte docencia nas diversas etapas dos procesos individuais de avaliación continua (inicial, formativa, e sumativa) que levan a cabo os docentes ,mediante a observación directa na aula, rexistros,... é un dos mecanismos de detección primordiais.

A avaliación continua permitirá seguir analizando os procesos de aprendizaxe de cada alumno, durante os tres trimestres en que se divide o curso escolar, introducindo as modificacións que se consideren pertinentes.

Unha vez que o titor/a, en coordinación co profesorado, considera que esgotou as medidas, para atender a este alumnado, e aun e así éste segue a presentar dificultades , é o momento no que pode demandar a intervención do Departamento de Orientación do centro.

Tamén a familia, sempre mellor a través do titor/a, pode demandar a intervención do Departamento de Orientación.

5. OBXECTIVOS

- Servir de referente criterial para que o centro poida concretar anualmente o axuste das respostas educativas adecuadas a cada alumno e contexto.

- Servir de instrumento que facilite ao centro, unha vez valoradas as necesidades educativas da diversidade do alumnado, planificar e organizar os apoios e priorizar os recursos persoais de que se dispón, para axústalos ás necesidades.
- Prever unha planificación que permita introducir cambios ante novas necesidades que poidan xurdir ao longo do curso, con medidas organizativas flexibles que conduzan á necesaria readaptación das intervencións do profesorado ordinario e dos especialistas cos que conta o centro ao comezo de curso, para adecuarse, no seu caso, á atención das novas necesidades educativas. Só se isto non fora posible, por un crecemento excepcional de novas necesidades, se procedería á solicitude dos recursos correspondentes.
- Servir de guía para identificar aqueles aspectos da atención á diversidade que precisen melloras cara o curso seguinte.
- Garantir a actuación coordinada de todo o profesorado para a correcta aplicación das medidas de atención á diversidade.
- Proporcionar ao alumnado unha resposta educativa adecuada e de calidade que lle permita acadar o maior desenvolvemento persoal e social.
- Adaptar de forma especial dita resposta educativa ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo matriculado no centro.
- Planificar propostas educativas diversificadas de organización, procedementos, metodoloxía e avaliación adaptadas ás necesidades de cada alumno.
- Establecer canles de colaboración entre o diverso profesorado que intervén co alumnado con NEAE.
- Organizar os recursos persoais e materiais do centro co fin de facilitar unha resposta educativa adecuada a todo o alumnado, especialmente aos que presentan necesidades específicas de apoio educativo.

- Fomentar a participación dos pais e implicalos no proceso educativo dos seus fillos/as.
- Fomentar a coordinación con institucións ou organismos externos ao Centro.

6. ACTUACIONES, MEDIDAS E/OU PROGRAMAS PARA A ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Segundo o Decreto 229/2011, do 7 de decembro (artigo 7) “enténdese por medidas de atención á diversidade aquelas actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado”

6.1. MEDIDAS ORDINARIAS

Considéranse medidas ordinarias de atención á diversidade todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescrito, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas”. Artigo 8 D 229/2011, do 7 de decembro.

Entre as medidas ordinarias de atención á diversidade que realizamos no centro están:

- a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- b) Adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado: en cada programación de área existe un apartado onde se especifican as medidas de atención á diversidade que debe levar a cabo o mestre segundo vaian xurdindo.
- c) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.
- d) Aulas de atención educativa:

O CEIP VIRXE DE COVADONGA conta con:

- 2 Aulas de apoio de Pedagogía Terapéutica (unha en cada un dos edificios).
- 1 Aula de Audición e Linguaxe. Está atendida pola especialista en Audición e Linguaxe.
- En Educación Infantil hai unha profesora de apoio que atende ás catro unidades de EI. Lévese a cabo un Programa de Estimulación da Linguaxe Oral por parte da especialista en PT con atención preferente, xa que a AL é compartida e atende a un alto porcentaxe de alumnado con necesidades da linguaxe e comunicativas.

O centro CEIP PLURILINGÜE RAMON OTERO PEDRAYO.

- O Programa de Estimulación da Linguaxe Oral en EI lévese a cabo por parte do mestre especialista en Pedagogía Terapéutica afín AL.

e) Plan específico de reforzo: todo alumno que ó rematar un curso non consiga promocionar, establecerase por parte do equipo docente, supervisado polo titor/a un plan específico de reforzo individualizado para o vindeiro curso según os parámetros do art 50 da orde do 8 de setembro do 2022 onde se establecerán os obxectivos xa superados, os contidos que lle falta por acadar, así como as actividades, exercicios e tarefas que deber realizar para superar dita materia durante o seguinte curso escolar.

f) A través do PAT xestionarase o programa de habilidades sociais para anteporse ás dificultades de conduta e á prevención do acoso escolar e o Programa para mellorar a atención, memoria e comprensión.

6.2. MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer

cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultaren estas insuficientes.

No centro realizamos as seguintes medidas extraordinarias de atención á diversidade:

- a) Adaptacións curriculares.
- b) Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe.
- c) Flexibilización da duración do período de escolarización.

7. DETERMINACIÓN DOS CRITERIOS PARA A ORGANIZACIÓN E DISTRIBUCIÓN DOS RECURSOS E APLICACIÓN DAS MEDIDAS PROPOSTAS

Os criterios para a organización e distribución dos recursos e aplicación das medidas propostas no epígrafe anterior veñen concretados no desenvolvemento que facemos dos diferentes aspectos relacionados coas mesmas.

Non obstante, como principios ou liñas mestras da acción global que o centro desenvolve para atender á diversidade queremos salientar:

- **Procurar a calidade, eficacia e eficiencia na atención ao alumno/a.**
- **Aproveitamento adecuado dos recursos humanos do centro.**
- **Posta dos recursos materiais ao servizo das actuacións de mellora do proceso educativo.**
- **Garantía das condicións que aseguren a calidade dos servizos e actuacións que desenvolvemos.**
- **Procura do beneficio do maior número de alumnado.**
- **Priorizar a atención ás necesidades máis perentorias.**
- **Equidade na distribución dos recursos.**

- **Procura de recursos para a mellora cuantitativa e cualitativa da atención ao alumnado tanto da administración educativa como de outros organismos ou entidades.**

8. ACTUACIÓN DOS DISTINTOS PROFESIONAIS EN RELACIÓN COAS MEDIDAS DESEÑADAS PARA O CENTRO

A elaboración, desenvolvemento, seguimento e avaliación do PXAD é un proceso colexiado que implica, aínda que de xeito significativamente distinto, aos distintos compoñentes da comunidade educativa e do seu contorno.

Órganos de goberno, de coordinación, titores, profesores e mestres, PAS, familias, servizos da administración educativa veranse implicados neste proceso. Así, segundo o establecido no Decreto 229/2011, son os Departamentos de Orientación (no noso caso Equipo de Orientación) o responsable de elaborar, de acordo coas directrices da Comisión de Coordinación Pedagóxica e as achegas dos Departamentos e Equipos de Ciclo, a proposta do Plan Xeral de Atención á Diversidade, que trasladarán ao Equipo Directivo.

O PXAD será aprobado polo Consello Escolar, por proposta do Claustro do Profesorado, e pasará a formar parte do Proxecto Educativo.

Pasamos a analizar a relación dos distintos órganos coa orientación e a atención a diversidade:

1. A Administración Educativa:

- *Garantir unha adecuada e equilibrada escolarización do alumnado con necesidade específica de apoio educativo na planificación da oferta de prazas escolares nos centros sostidos con fondos públicos.*
- *Realizar a dotación dos recursos necesarios para ofrecer unha educación equitativa e de calidade, dentro dos principios inclusivos e de individualización da intervención educativa.*

- *Adequar os centros docentes ás disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade universal.*
- *Impulsar accións, medidas e programas dirixidos, entre outros, a: compensación de desigualdades en educación, prevención do absentismo e abandono escolar, mellora da convivencia, transición á vida laboral e promoción da aprendizaxe ao longo da vida.*
- *Impulsar a formación de todo o profesorado na atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo.*
- *Autorización das medidas extraordinarias de atención a diversidade*
- *A xefatura territorial é quen ten competencia para a escolarización nos centros de educación especial o unhas unidades unidades de educación especial dos centros ordinarios.*
- *Autorización da atención educativa domiciliaria, de acordo co procedemento que se estableza.*

2. Inspección Educativa.

- *Supervisar a elaboración, desenvolvemento e avaliación do Plan Xeral de Atención á Diversidade, así como prestar o asesoramento necesario para tales fins.*
- *Informe para a escolarización nos centros de educación especial.*

3. Equipo de Orientación Específico.

- *Informe xustificativo, se é o caso nas medidas extraordinarias de atención a diversidade.*
- *Avaliación colaborativa e asesoramento.*
- *Colaboración nos ditames de escolarización.*

4. O Equipo Directivo:

Actuacións para favorecer a atención á diversidade:

- *Tomar as decisións e adoptar as medidas que optimicen a acción educativa, respondan ás necesidades do alumnado e contribúan á consecución das competencias e dos obxectivos das diferentes etapas e ensinanzas.*
- *Deseñar e poñer en práctica accións preventivas e de detección temperá, garantindo un tratamento educativo personalizado e adaptado á realidade de cada alumna e de cada alumno.*
- *Concretar e desenvolver os principios de atención á diversidade nas decisións de carácter pedagóxico, organizativo e de xestión do centro.*
- *Desenvolver medidas e actuacións de tipo curricular, relacional e organizativo para promover a convivencia, a non discriminación e o respecto polas diferenzas.*
- *Optimizar a organización dos recursos do centro para atender e dar resposta ás necesidades de todo o alumnado, en particular daquel con necesidade específica de apoio educativo.*

- *Potenciar a acción tutorial e orientadora por parte de todo o profesorado.*
- *Promover a implicación das nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado no proceso educativo.*
- *Impulsar a participación do profesorado en actividades de formación e innovación, así como o intercambio de experiencias no ámbito da atención á diversidade.*
- *Adoptar, no ámbito da súa autonomía, cantas outras actuacións favorezan a atención á diversidade do alumnado, contando, cando cumpra, coa correspondente autorización.*
- *Establecer nas normas de organización e funcionamento, os procedementos para a aplicación de protocolos de actuación ante situacións de desescolarización, absentismo....*

Respecto o PXAD:

- *Incorporar a concreción anual do Plan Xeral de Atención á Diversidade á programación xeral anual, e velará polo seu cumprimento, avaliación e memoria.*
- *Será o responsable do desenvolvemento, seguimento e avaliación do Plan Xeral de Atención á Diversidade.*

5. Competencias da Directora:

- *Autorización das medidas extraordinarias de atención a diversidade.*

6. Competencias da Xefa de Estudos:

- *Coordinar e velar pola execución das actividades de carácter académico e de orientación do profesorado e do alumnado, en relación co PEC, os Proxectos Curriculares de Etapa e a Programación Xeral Anual.*

- *Coordinar e orientar a acción dos titores, coas axudas, se é o caso, do Departamento de Orientación e de acordo co Plan de Orientación e o PAT.*
- *Coordinar a actividade docente do centro, con especial atención aos procesos de avaliación, adaptación curricular, diversificación curricular, e actividades de recuperación, reforzo e ampliación.*

7. Competencias do Consello Escolar.

- *Aprobar o PXAD, por proposta do claustro do profesorado, e pasará a formar parte do proxecto educativo.*

8. Competencias da Comisión de Coordinación Pedagóxica:

- *Establecer as directrices xerais para a elaboración das programacións didácticas dos Departamentos, do PXAD, do PAT, así como das adaptacións curriculares e dos programas de diversificación curricular e de garantía social, incluídos no Proxecto Curricular.*
- *Velar para que a elaboración dos Proxectos Curriculares de etapa nos que se incluíra o PAT realícese conforme Os criterios establecidos polo Claustro.*
- *Velar polo cumprimento e posterior avaliación dos Proxectos Curriculares de etapa.*

9. Funcións dos profesores/as:

- *Reforzar a acción tutorial, entendida como a planificación de actuacións para cada unha das etapas educativas, que posibilite a adecuada resposta ao alumnado a nivel académico, persoal e social.*
- *Desenvolveras medidas e actuacións de ámbito curricular, relacional e organizativo para favorecer a convivencia que se recollen no Plan de Convivencia.*
- *Potenciar a coordinación e o traballo en equipo na planificación, desenvolvemento, seguimento e avaliación das accións que se levan a cabo no centro en relación ao alumnado.*
- *Elaborar os informes que correspondan do alumnado obxecto das medidas de atención á diversidade.*
- *Participar na proposta de organización da atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo que realiza a orientadora.*

- *Solicitar á Orientadora avaliación do alumnado que considere, cumprimentando o formulario establecido ao efecto.*
- *Proporcionar á orientadora os datos do alumnado en relación á competencia curricular, estilo de aprendizaxe e integración socioeducativa para a realización das avaliacións deste e outra información que se lle solicítase.*
- *Proporcionar aos pais a través das tutorías a información relativa á acción educativa que se desenvolva cos seus fillos, de maneira especial cando estes son aneae: RE, AC, apoios, intervencións individualizadas dos profesores de PT/AL, avaliacións psicopedagóxicas e logopédicas,..., e recabar deles as autorizacións e documentación pertinente.*
- *Coordinar, como labor tutorial, ao profesorado que intervén nun mesmo grupo de alumnos para garantir a coherencia do proceso de ensino e aprendizaxe.*
- *Educar e orientar aos alumnos, sempre de acordo aos Proxectos Educativo e Curricular, en materia de estudos, vocacional, persoal e de relación, en cantas ocasións sexa conveniente desde la acción tutorial da que é corresponsable. Como educador intervén de modo adecuado nos casos de alteración da convivencia.*
- *Coordinar as adaptacións curriculares necesarias para os alumnos e alumnas do seu grupo.*
- *Informar ao equipo de profesores do grupo de alumnos das súas características, especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.*
- *Colaborar co Departamento de Orientación do centro nos termos que se establezan.*

10. Funcións da coidadora.

Da cordo co convenio colectivo para o persoal laboral do Ministerio de Educación e Ciencia (BOE 12 de novembro de 1991) ó que debemos remitirnos en virtude da

disposición transitoria terceira do Convenio Colectivo para o persoal laboral da Xunta de Galicia (DOG do 4 de xuño de 2002) corresponde ós auxiliares de coidadores prestar servizos complementarios para a asistencia e formación dos escolares con minusvalía, atendendo a estes na ruta escolar, na súa limpeza e aseo, no comedor, durante a noite e demais necesidades análogas. Así mesmo, colaboración nos cambios de aula ou servizos dos escolares, na vixilancia persoal destes, nas aulas en ausencia do profesor como tamén colaborarán co profesorado na vixilancia dos recreos, etc dos que serán responsables os ditos profesores.

O desenvolvemento do seu traballo é no ámbito de educación especial, referido a nenos e nenas escolarizados que teñan ditame de escolarización que determine a necesidade do/a coidador/a. Neste caso tamén debemos nomear o artigo 80 da Orde do 8 de setembro de 2021 onde se recolle o seguinte “O persoal auxiliar coidador enténdese como un recurso profesional de apoio aos centros docentes para atender o alumnado con necesidades educativas especiais escolarizado no segundo ciclo de educación infantil, en educación primaria, en educación secundaria obrigatoria”

No CEIP Virxe de Covadonga, hai unha coidadora a tempo completo, destinada para un alumno con TEA cos criterios establecidos e no exercicio das súas funcións.

11. Funcións do Departamento de Orientación:

- *Elaborar a proposta da concreción anual do Plan Xeral de Atención á Diversidade, que debe formar parte da programación xeral anual.*
- *Ao final de cada curso, de acordo cos datos do proceso de seguimento e avaliación, o Departamento de Orientación de cada centro elaborará a correspondente memoria do Plan Xeral de Atención á Diversidade, e establecerá, de ser o caso, as pertinentes propostas de mellora. Esta memoria incorporárase á memoria do Departamento de Orientación e, en consecuencia, á memoria anual do centro.*
- *A escolarización do alumnado nunha modalidade diferente da ordinaria estará sometida a un proceso de revisión periódica por parte da xefatura do Departamento de Orientación correspondente, que será trimestral en educación infantil e, cando*

menos, anual nas demais ensinanzas. Cando, a partir desa revisión, se conclúa que é necesario un cambio na modalidade de escolarización, este deberá solicitarse á xefatura territorial correspondente, quen resolverá.

- *Asesorar a totalidade da comunidade educativa nos procesos de identificación das necesidades educativas do alumnado, na súa valoración, nas medidas educativas que cómpre adoptar e na súa avaliación.*

12. Xefatura do Departamento de Orientación:

No CEIP VIRXE DE COVADONGA está os, luns, martes, xoves e venres. Ao CEIP PLURILÍNGÜE OTERO PEDRAIO acude os mércores. Funcións:

- *Facilitar copia (en caso de que a soliciten) dos informes que realice ás familias informándoos convenientemente de todo o referido ao recollido neles.*
- *Asesorar e colaborar co profesorado na procura da optimización do proceso educativo.*
- *Colaborar e asesorar ao profesorado no desenvolvemento das medidas establecidas no Plan de Convivencia.*
- *Elaborar a parte formal das AC.*
- *Colaborar coas familias e asesoralas na atención aos seus fillos.*
- *Atender as demandas de avaliación dos alumnos realizadas polos profesores e familias.*
- *Manter relación coas entidades e servizos externos que poidan prestar apoio ao alumnado e/ ou familias e orientar estas últimas para beneficiarse dos servizos que prestan.*
- *Intercambiar información cos servizos médicos ou asistenciais públicos, colaborando no desenvolvemento do alumno.*

13. Profesorado de apoio (PT e AL).

O alumnado con necesidades educativas especiais recibirán atención docente directa por parte dos profesores do grupo no que se integran, coa axuda, se é o caso, do profesorado de apoio na propia aula.

Excepcionalmente, en función das necesidades do alumnado e das adaptacións curriculares establecidas poderanse facer intervencións diferenciadas, debidamente temporalizadas, fóra da aula.

Ademais da atención docente directa que lles corresponda prestar ós alumnos en función das súas necesidades, o profesor que estea no centro como apoio á atención ós alumnos con necesidades educativas especiais desenvolverá, ademais das que lles competen como membros do Departamento de Orientación, as seguintes funcións: (art 57 da Orde do 8 de setembro de 2021)

- *Colaborar coa comisión de coordinación pedagóxica na elaboración do plan de actuación respecto ó alumnado con necesidades educativas especiais.*
- *Coordinar, en colaboración cos xefes de estudos, as cuestións relacionadas coa educación e a estada no centro dos alumnos e alumnas con algún tipo de minusvalidez física, psíquica ou sensorial.*
- *Orientar ó profesorado que lles imparta docencia ós alumnos e alumnas con necesidades educativas especiais, así como a eles mesmos e ós pais sobre cuestións de interese para a o seu desenvolvemento.*
- *Participar na avaliación inicial do alumnado que acceda á Educación Secundaria Obrigatoria e, cando sexa necesario, naquelas sesións de avaliación que afecten a alumnado con necesidades educativas especiais.*
- *Elaborar os programas de intervención para o alumnado que atende, segundo as directrices recollidas no Plan xeral de atención á diversidade, en colaboración co profesorado da área ou da materia que corresponda e segundo a orientación e o asesoramento da xefa ou do xefe do Departamento de Orientación.*
- *Colaborar na elaboración, seguimento e avaliación das adaptacións curriculares*

individuais, así como das medidas de reforzo, no seu caso, e daquelas dirixidas á atención á diversidade do alumnado.

- *Prestar atención docente directa ao alumnado con necesidades educativas especiais que así o requira, atención que, en xeral, prestarase no grupo no que está integrado.*
- *Asistir ás sesións de avaliación do alumnado que atende, con voz e sen voto.*
- *Elaborar, ao finalizar o curso escolar, un informe individual de cada alumna ou cada alumno ao que prestara apoio, coordinado pola xefatura do departamento de orientación.*
- *Aquelas funcións que a Administración educativa, dentro do ámbito das súas competencias, lle poida asignar referidas á inclusión, á orientación e á atención á diversidade*
- *Ao finalizar o curso escolar, e tomando como fonte os informes de apoio de fin de curso de cada alumna ou alumno, o profesorado de apoio elaborará unha memoria na que incluírá, cando menos, os seguintes aspectos:*

a) Cantidade de alumnado ao que apoiou ao longo do curso, con indicación da ensinanza e do nivel educativo.

b) Valoración da coordinación co profesorado titor e co profesorado das áreas ou das materias nas que realizou as intervencións de apoio.

c) Valoración da repercusión das medidas de apoio no alumnado.

d) Previsións para o curso seguinte e propostas de mellora, de ser o caso.

A memoria entregáraselle á xefatura do departamento de orientación para a incluír, como anexo, na memoria anual dese departamento.

A atención docente directa por parte do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica ou en Audición e Linguaxe realizarase, con carácter xeral, dentro da aula ordinaria do alumnado ao que apoia. Fóra da aula ordinaria esa atención terá carácter excepcional, deberá constar no informe psicopedagóxico, terá unha distribución semanal equilibrada e non poderá exceder da terceira parte dos períodos lectivos semanais, que en ningún caso suporá a

totalidade do horario lectivo semanal dunha determinada área ou materia, agás que o alumnado estea escolarizado nunha modalidade diferente á ordinaria, e poderá desenvolverse, con carácter xeral, en pequeno grupo, cun máximo de cinco alumnas ou alumnos de forma simultánea.

9. COORDINACIÓN E COLABORACIÓN INTERNOS E ENTRE AS ETAPAS DE E.INFANTIL-E.PRIMARIA E E.PRIMARIA-E. SECUNDARIA

Para o adecuado funcionamento das institucións escolares é condición sine qua non a coordinación e colaboración entre os seus compoñentes. Consecuentemente, a optimización do desenvolvemento das medidas de atención á diversidade precisa tamén a colaboración e coordinación entre os implicados nas mesmas.

O Decreto 374/1996, do 17 de outubro, no título III, enumera os órganos de coordinación docente dos centros (equipos de ciclo, comisión de coordinación pedagóxica, equipo de normalización lingüística, equipo de actividades complementarias e extraescolares) e recolle todo o relativo a súa organización e funcionamento.

A LOMCE fai referencia, ao abordar no Título V dedicado á participación, autonomía e goberno dos centros, aos órganos de coordinación docente e de orientación que, xunto cos de goberno, son os piares do funcionamento dos centros educativos.

Neste epígrafe non imos incidir sobre o que xa está regulado. Trataremos de facer fincapé nalgún aspecto que entendemos debe precisarse:

- *A coordinación entre educación primaria e educación secundaria obrigatoria*
- *A coordinación entre educación infantil e educación primaria*
- *A coordinación dentro de cada etapa (EI e EP)*

9.1. COORDINACIÓN ENTRE EDUCACIÓN PRIMARIA E EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA

O Decreto 229/201, no art. 41,3. establece: “O plan xeral de atención á diversidade deberá especificar os mecanismos de coordinación entre as distintas etapas e entre os centros educativos implicados”.

Así, coa finalidade de facilitar o intercambio da información máis relevante sobre o alumnado que finaliza a etapa de educación primaria establece, complementando a preceptiva remisión de documentación que forma parte do expediente do alumno, unha reunión no mes de xuño, con posterioridade á avaliación final de educación primaria, na que participarán os xefes de estudos e orientadoras do colexio e do IES e os titores de 6º de educación primaria. Nesta reunión intentarase analizar a traxectoria educativa de cada alumno incidindo fundamentalmente en:

-Principais logros e dificultades educativas.

-Circunstancias que poden afectar ao rendemento escolar: absentismo, pasividade, cumprimento das normas, así como os seus niveles de responsabilidade, autocontrol, motivación, sociabilidade, etc.

-Nivel de competencia especialmente nas áreas instrumentais.

-Medidas de atención á diversidade que se desenvolveran e a eficacia das mesmas.

9.2. COORDINACIÓN ENTRE EDUCACIÓN INFANTIL E EDUCACIÓN PRIMARIA

O paso da etapa de educación infantil a primaria supón un cambio importante para o alumnado a todos os niveis: cambian os profesores, os espazos, a distribución do tempo, a metodoloxía de traballo, as rutinas da clase, os materiais e os recursos.

Por todo isto, faise necesaria unha articulación que garanta o desenvolvemento progresivo do alumnado sen rupturas ou cambios bruscos.

Terase presente que:

- *A programación didáctica debe ter un formato único en ambas etapas, debe ser elaborada de forma coordinada polos correspondentes equipos de profesores.*

- *As actividades, os materiais, os recursos, os agrupamentos, os espazos... non sexan moi diferentes, que se garanta o desenvolvemento e a aprendizaxe de todo o alumnado, á vez que se presta unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.*
- *Para fortalecer e consolidar as aprendizaxes debe existir unha continuidade nos principios metodolóxicos:*
 - *Ambas etapas deben compartir un enfoque globalizador que aproxime ao alumnado a o que teñen que aprender desde unha perspectiva integrada e diversa, que presente os coñecementos relativos ás distintas realidades de maneira dinámica e interrelacionada poñendo en conexión e diálogo as diferentes linguaxes expresivas e comunicativas.*
 - *É importante utilizar unha metodoloxía lúdica, baseada na experimentación e que fomente a capacidade de expresión e comunicación.*
 - *Utilizar as novas tecnoloxías como un recurso para a aprendizaxe.*
 - *En ambas etapas debe facilitase o desenvolvemento das competencias clave a través do currículo, do funcionamento e organización dos centros, das actividades complementarias e extraescolares, a través das actividades docentes, e, sobre todo, a través do fomento da lectura.*
 - *Outro aspecto a ter en conta é utilizar un método lecto-escritor común xa que na etapa da educación infantil débense adquirir os fundamentos, habilidades e competencias necesarias que facilitarán o dominio da lectoescritura necesario no primeiro curso da educación primaria.*
 - *É tamén importante a correcta aprendizaxe do trazado e unión das letras e o coidado da grafía.*
 - *O intercambio de información sobre o alumnado é importante. A tal efecto, realizarase unha reunión dos equipos de educación infantil e primeiro cursode educación primaria ao remate ou inicio do curso, en función da continuidade do profesorado, sen esquecer a importancia da información que se traslada na documentación do alumno: documentos oficiais de avaliación, se é o caso, informes*

do Departamento de Orientación, do profesorado de PT e/ou da profesora de AL e informes de servizos externos dos que se dispoña.

9.3. ORDINACIÓN DENTRO DE CADA ETAPA (EI E EP)

Como xa dixemos en epígrafes anteriores, a transmisión de información do titor que finaliza un curso co grupo de alumnos ao que comeza un novo con eles é importante.

Esta información recóllese nos documentos oficiais de avaliación e, se é o caso, informes do Departamento de Orientación, da profesora de PT e/ou da profesora de AL e informes de servizos externos dos que se dispoña.

10. CANLES DE COLABORACIÓN COS PAIS E COS DIFERENTES SERVIZOS EXTERNOS AO CENTRO.

10.1. COMUNICACIÓN INTERNA

- Entrevistas individuais. Todos os titores realizan al menos unha entrevista con cada familia unha vez ao ano.
Así mesmo a familia tamén pode solicitar entrevista individual con calquera profesor.
- Entrevistas grupais. O/A titor/a realizará unha entrevista grupal cos país do seu grupo una vez ao ano (Tratarase de facer unha ou dúas mais) para tratar diferentes aspectos importantes en cada avaliación.

10.2. COMUNICACIÓN EXTERNA

- Ámbito Sanitario: Pediatras, Estimulación Temperá, Unidade Saúde Mental...
- Ámbito Social: Consellería de Servizos Sociais del Concello, Centro de Información á Muller para tratar temas relacionados con:

- Alumnado sometido a medidas de protección e tutela..
 - Alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar.
 - Alumnado pertencente a familias itinerantes.
 - Alumnado procedente do estranxeiro.
 - Atención educativa a mozas embarazadas.
- Ámbito Xurídico: Servizo de Menores, Fiscalía de Menores, Punto de Encontro,...
 - Forzas e corpos de seguridade: EMUME (Equipo muller menor, da garda civil), SAF (servizo de atención á familia, do Corpo Nacional de Policía)
 - Outros: nos que se incluírían:
 - Gabinetes de apoio-academias-logopedas-profesores particulares
 - Asociacións: Down, Autismo...
 - Equipo Específico. Solicítase entrevista co equipo específico segundo demandas.
 - Servizo de Inspección educativa ao cal correspóndelle a competencia para a escolarización nos centros de educación especial. Tamén a dirección do centro informará a esta ante as situacións de absentismo, desescolarización e abandono escolar temperán, para o cal se adoptarán os protocolos de actuación que correspondan.
 - Administración educativa, a cal dará a autorización da atención educativa domiciliaria de acordo co procedemento que se estableza.

11. PROTOCOLO PARA A SOLICITUDE E/OU AUTORIZACIÓN DAS MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.

Para realizar a avaliación, valoración e intervención sobre as necesidades e capacidades dos alumnos/as seguimos os seguintes pasos:

1. Detección de necesidades: poden ser realizadas pola familia ou os profesores. Si estas son de tipo curricular, trala Avaliación Inicial (imprescindible nas áreas de MATEMÁTICAS,

LENGUA CASTELLANA E INGLESA) ou posteriores probas ou observacións o profesor de área realizará a avaliación da competencia curricular, determinando o desfase e as medidas a adoptar.

Noutro tipo de necesidades solicítase o asesoramento do Departamento de Orientación.

2. O profesorado ou no seu caso os pais/nais poderán pedir a intervención do Departamento de Orientación para levar a cabo unha valoración do alumno. Para elo deberán cubrir o modelo que se adxunta nos ANEXOS.
3. O titor ou no seu caso a xefa do Departamento de Orientación solicitará a Autorización de intervención aos pais para realizala valoración e/ou intervención co alumno, nos casos nos que este saia do aula. (ver modelos nos ANEXOS). Realízase o diagnóstico, Avaliación Psicopedagógica e comunícase ós demandantes a valoración.
4. Se dos resultados obtidos se deriva a necesidade de complementar a información coa colaboración doutros especialistas, previo consentimento dos pais, realizarase a solicitude ó Equipo de Orientación Específico, solicitar consulta na Unidade de Saúde Mental, ou se o prefiren, que acudan a un profesional particular. Complementando toda a información decídese o tipo de intervención. (ver modelos nos ANEXOS)
5. Intervención. Se é de tipo curricular, sen necesidade de modificar aspectos prescriptivos do currículo, tómase a medida de REFORZO EDUCATIVO.
Se as modificacións a realizar son de tipo curricular con necesidade de modificar aspectos prescriptivos do currículo (AC) tómase a medida de adaptación curricular/aceleración.
Se a necesidade que presenta o alumno está relacionada con aspectos referidos ó desenrolo do ámbito lingüístico, aptitudes xerais ou diferenciais, personalidade, adaptación, conducta...(APOIO) a intervención será realizada conxuntamente pola familia, profesores

e Departamento de Orientación, recolléndose a súa planificación no Documento Individual de Intervención

En tódolos casos, e con carácter trimestral, informarase ó demandante da evolución seguida polo alumno nese período conforme ao establecido no Informe Profesor.

12. PROCESO DE SEGUIMIENTO. AVALIACIÓN E MEMORIA

O Plan de Atención á Diversidade estará suxeito a un proceso continuo de seguimento e avaliación de tal forma que, anualmente, se establezan as modificacións e áreas de mellora pertinentes para axustar a resposta educativa ás necesidades o propio centro e do alumnado nel escolarizado.

Instrumentos para a avaliación

A avaliación deste plan realizarase a finais de curso por parte do Departamento de Orientación.

En Ourense, a 27 de setembro de 2022.

A xefa do Departamento de Orientación,

Asdo: Mónica Fernández Vázquez.

13. ANEXOS

**MODELO: CONFORMIDADE DO PAI, NAI OU TITOR PARA QUE O ALUMNO
RECIBA APOIO NO CENTRO EDUCATIVO**

AUTORIZACIÓN PARA RECIBIR APOIO EDUCATIVO

CURSO 2022-23

D./D^a _____ pai/nai do/a alumno/a

_____ dou a miña

autorización para que asista a aula de apoio, a tempo parcial, co mestre/a

especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou Audición e Linguaxe.

En Ourense, a ____ de _____ de 20____

Pai/Nai/Titor/a Legal

Asdo. _____

**MODELO: AUTORIZACIÓN DAS FAMILIAS OU TITORES LEGAIS PARA A
REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN PSICOPEDAGÓXICA**

**AUTORIZACIÓN PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN
PSICOPEDAGÓXICA**

CURSO 2022-23

D./D^a _____ pai/nai do/a alumno/a

_____ dou a miña

autorización para ao/á meu/miña fillo/a se lle fagan as probas pertinentes por parte da orientadora do centro, para poder detectar posibles dificultades no proceso de ensino-aprendizaxe.

En Ourense, a ____ de _____ de 20 ____

Pai/Nai/Titor/a Legal

Asdo. _____

MODELO: AUTORIZACIÓN DA FAMILIA PARA A ADAPTACIÓN CURRICULAR

D/D^a: _____ pai/nai ou titor/a legal do/a
alumno/a _____

Doume por enterado/a e ACEPTO , a proposta de que ao meu/miña fillo/a se lle realice unha
Adaptación curricular Significativa, nas seguintes áreas:

Dita adaptación curricular adecuarase ás características psicopedagógicas e de
aprendizaxe do alumno/a.

OBSERVACIÓNS:

En Ourense, ____ de _____ de 20__

Pai/nai/titor/a legal

Asdo. _____

FOLLA DE PETICIÓN PARA A VALORACION DIAGNÓSTICA DO

MODELO: FOLLA DE PETICIÓN PARA A VALORACIÓN DIAGNÓSTICA DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

1. IDENTIFICACIÓN DO ALUMNO/A:

<i>NOME DO ALUMNO</i>	
<i>Curso e titor/a</i>	

2. MOTIVO DA PETICIÓN:

Descrición das necesidades (feitos):

3. SITUACIÓN ACTUAL DO ALUMNO/A. DESCRICIÓN DE NECESIDADES:

Valora do 0 ao 5: 0, non sabe, non contesta; 1, non; 2, pouco; 3, normal; 4, ben; 5, si-moito.

<i>¿ Que é o que máis che preocupa del/ela nestes momentos?</i>							
<i>O seu desenvolvemento psicomotor</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>O desenvolvemento da súa linguaxe</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	

<i>O seu desenvolvemento afectivo social</i>	0	1	2	3	4	5
<i>A súa autonomía persoal</i>	0	1	2	3	4	5
<i>O seu proceso lector</i>	0	1	2	3	4	5
<i>O seu proceso escritor</i>	0	1	2	3	4	5
<i>O seu razoamento lóxico</i>	0	1	2	3	4	5
<i>O seu cálculo mecánico</i>	0	1	2	3	4	5
<i>A súa falta de atención</i>	0	1	2	3	4	5
<i>A súa falta de memoria</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Rendemento é acorde coa súa capacidade</i>	0	1	2	3	4	5
<i>As relacións co titor-as</i>	0	1	2	3	4	5
<i>relacións co resto do grupo</i>	0	1	2	3	4	5

4. SITUACIÓN ACTUAL DO ALUMNO/A. DESCRICIÓN DO SEU ESTILO DE APRENDIZAXE:

Valora do 0 ao 5: 0 non sabe, non contesta; 1 non; 2 pouco; 3, normal; 4 ben; 5 si, moito.

1.- Condicións físico-ambientais:						
<i>Moléstanlle os ruídos de clase para concentrarse</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Precisa estar situado cerca do profesor</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Traballa ben, con atención individualizada</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Traballa ben en pequeno grupo</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Traballa ben en gran grupo</i>	0	1	2	3	4	5
2.- Estratexias para a resolución de tarefas:						
<i>Planifica as tarefas, pensa e elabora as respostas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Resolve as tarefas polo método de ensaio-erro</i>	0	1	2	3	4	5
<i>O tempo para a resolución de tarefas é normal</i>	0	1	2	3	4	5
3.- Nivel de atención:						
<i>Mantén durante tempos normais a atención</i>	0	1	2	3	4	5
<i>É despistado e distraído</i>	0	1	2	3	4	5
4.- Motivación e interese na clase:						
<i>Ten interese e gústalle vir á escola</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Esfórzase por aprender</i>	0	1	2	3	4	5
5.- Traballo persoal:						
<i>É organizado</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Ten hábitos de traballo</i>	0	1	2	3	4	5

<i>Coida os seus materiais</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Coida os materiais comúns</i>	0	1	2	3	4	5
6.- Actitude ante as tarefas:						
<i>É constante na realización das tarefas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Fai as tarefas en clase</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Fai os deberes que se lle mandan para casa</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Cústalle traballo realizar as tarefa</i>	0	1	2	3	4	5
7.- Participación na aula:						
<i>Activa</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Perturbadora/disruptiva</i>	0	1	2	3	4	5
8.- Tipos de axudas:						
<i>Necesita instrucións individuais, autoinstrucións e estímulo para iniciar, continuar ou acabar as tarefas</i>	0	1	2	3	4	5
	0	1	2	3	4	5
	0	1	2	3	4	5
9.-Canal preferente de recepción de información: visual /auditivo						
10.- Actitude ante os compañeir@s:						
<i>Sociable</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Colaborador</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Líder</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Alborotador (Perturbador)</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Agresivo</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Pasivo</i>	0	1	2	3	4	5
11.- Actitude ante as normas:						
<i>Ben adaptado</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Desafía</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Incumpre as normas</i>	0	1	2	3	4	5
12.- Resposta ante os castigos e/ou reprimendas:						
<i>De aceptación</i>	0	1	2	3	4	5
<i>De xeito agresivo</i>	0	1	2	3	4	5
<i>De xeito depresivo</i>	0	1	2	3	4	5
13.- Reforzos que resultan máis favorables:						
<i>Reforzo positivo</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Reforzo negativo-advertencias</i>	0	1	2	3	4	5

<i>Reforzos sociais</i>	0	1	2	3	4	5
14.- Resistencia á frustración:						
<i>Persiste nas tarefas aínda que lle custe facelas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Admite críticas construtivas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Non admite que se lle leve a contraria e/ou corrixa</i>	0	1	2	3	4	5
15.- Áreas escolares ante as que mostra interese:						
<i>Lingua</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Matemáticas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Coñecemento do Medio</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Educación Física</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Plástica</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Música</i>	0	1	2	3	4	5
16- Tipo de tarefas nas que destaca:						
<i>Físicas/deportivas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Manuais/manipulativas</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Lectura</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Calculo</i>	0	1	2	3	4	5
<i>Artística: (Cál)</i>	0	1	2	3	4	5

5. OUTROS DATOS DE INTERES (disciplina, relación coa familia...)

6. PROPOSTA DO TITOR/A PARA A ACTUACIÓN DO ORIENTADOR/A:

En Ourense, a ____ de _____ de 20__

O/a titor/a

Ado. _____

**A ESTE INFORME DE DERIVACION DEBE ADXUNTARSE A AUTORIZACION
ASIGNADA POLO PAI, NAI, TITORES LEGAIS PARA A AVALIACIÓN
PSICOPEDAGÓXICA**

MODELO: INFORME AVALIACIÓN ESPECIALISTAS PT/AL

**INFORME AVALIACION ESCOLAR ESPECIALISTAS PEDAGOXIA TERAPÉUTICA
E AUDICIÓN E LINGUAXE**

CURSO 22-23

1.- DATOS DO ALUMNO/A

NOME			
APELIDOS			
Data nacemento		Anos, Meses	
TIPO DE APOIO			
Nº DE SESIÓN			
ETAPA EDUCATIVA			

2.- NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO:

A/ ÁREA PERCEPTIVA

- *Percepción visual*
- *Percepción auditiva*
- *Percepción táctil*
- *Outras*

B/ AREA MOTRIZ

- *Movemento e coordinacións xerais*
- *Hábitos de independencia persoal*

- *Esquema corporal*
- *Coordinación manual*
- *Coordinación grafo-manual (preescritura, escritura)*

C/ AREA VERBAL

- *Expresión verbal: Escrita e oral*
- *Compresión verbal*

D/ AREA COGNITIVA

- *Memoria: auditiva, visual, inmediata, a corto plazo...*

3.- DIFICULTADES DE APREDIZAXE

3.1. As súas dificultades de aprendizaxe están condicionadas por:

<i>Dificultades de comunicación</i>		<i>Problemas cognitivos intelectuais</i>	
<i>Dificultades motrices</i>		<i>Problemas psíquicos emocionais</i>	
<i>Dificultades sensoriais</i>		<i>Problemas físicos de saúde</i>	

Observacións:

3.2. Inciden nas súas dificultades de aprendizaxe as carencias:

<i>Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal</i>	
<i>Coñecemento do contorno</i>	
<i>Linguaxes, comunicación e representación</i>	

Observacións:

4.- ESTILO DE APRENDIZAXE DO ALUMNO/A

4.1. Atención

<i>Distráese con facilidade</i>		<i>Concéntrase en cada tarefa</i>	
<i>Distráese cando está cansado/a</i>		<i>Concentrase segundo a tarefa</i>	

Observacións:

4.2. Estratexias que utiliza para a resolución de tarefas

<i>Resolve planificando as tarefas</i>		<i>Resolve por ensaio-erro</i>	
<i>É reflexivo/a, párase a pensar</i>		<i>É impulsivo/a, non se para a pensar</i>	
<i>Ritmo adecuado de traballo</i>		<i>Tem um ritmo lento de aprendizaxe</i>	
<i>Tende a comprender cada cuestión</i>		<i>Tende a memorizar</i>	
<i>É constante no traballo</i>		<i>É inconstante no traballo</i>	
<i>Remata as tarefas habitualmente</i>		<i>Non adoita rematar as tarefas</i>	
<i>Traballa mellor en grupo</i>		<i>Traballa mellor só/a</i>	
<i>Tarefas resolución de problemas</i>		<i>Prefire tarefas mecánicas</i>	
<i>Prefire tarefas verbais</i>		<i>Prefire tarefas manipulativas</i>	
<i>Os resultados adoitan ser correctos</i>		<i>Os resultados adoitan ser erróneos</i>	

Observacións:

4.3. Actitude durante a realización de tarefas

<i>É cooperativo/a</i>		<i>É competitivo/a</i>	
<i>Esfórzase</i>		<i>Non o intenta</i>	
<i>Ten unha boa ou alta motivación</i>		<i>Baixa motivación</i>	
<i>É persistente ao marxe dos resultados</i>		<i>Desánímase con facilidade</i>	
<i>Acepta de bo grao as críticas”</i>		<i>Non acepta as críticas</i>	
<i>Boa autoestima</i>		<i>Baixa autoestima</i>	
<i>Ten hábitos de traballo na casa</i>		<i>Non ten hábito de traballo na casa</i>	
<i>Conduta adecuada na clase</i>		<i>Condutas inadecuadas na clase</i>	
<i>É autónomo/a pode traballar só/a</i>		<i>É dependente necesita que lle axuden</i>	
<i>Pide axuda</i>		<i>Nunca pide axuda</i>	
<i>Persiste ante tarefas difíciles</i>		<i>Abandona as tarefas difíciles</i>	

<i>Refórzanlle os eloxios e premios</i>		<i>Parece non reforzarlle nada</i>	
---	--	------------------------------------	--

Observacións:

5.- METODOLOXIA E RECURSOS EMPREGADOS

6.- AVALIACION FINAL.

7.- PROPOSTAS DE INTERVENCIÓN PARA O CURSO 20 /20

7.1. Obxectivos

7.2. Previsión de recursos

En Ourense a de de 20__

O/A Especialista

Asdo: